

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ)
**АЛГОРИТМ ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З
РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

Подкаст – це один з видів сучасних ресурсів, який містить аудіо- або відеоматеріали, доступні в будь-який час завдяки Інтернету і які можна використовувати для навчання аудіювання на заняттях з іноземної мови [4-5] та російської (або української) мови як іноземної [1, с. 4].

Слово подкаст (podcast) походить від слів iPod (mp3-плеєр фірми Apple) і broadcast (повсюдне широкоформатне мовлення). Подкастинг – виробництво і пропозиція подкастів або відеокастів. Це вигідна альтернатива радіомовленню і телебаченню, оскільки він не вимагає ліцензування частоти і доступний в будь-який зручний для слухача час. Свої подкасти пропонують сьогодні поряд зі звичайним мовленням радіо і телестанції, друковані видання, сайти інститутів, університетів, освітніх центрів, а також подкаст-термінали.

Технічно подкастинг представляє собою впровадження мультимедіа-контенту в rss-канал. Будучи синтезом переваг інтернету і радіо (телебачення), подкастинг відкриває неймовірні можливості для тих, хто бажає слухати діалоги та монологи іноземною мовою і вдосконалювати свої мовленнєві навички.

У практиці викладання російської мови як іноземної на підготовчому відділенні Київського національного університету імені Тараса Шевченка та на кафедрі іноземних мов Київського національного університету технології та дизайну ми використовуємо такі подкастинги, як RussianPod101.com, Speaking Russian, Slow Russian, In Russian Terms, Russian Language Podcast, Очень по-русски, Audio Lingua, Speaking Russian Advanced, Путь speaker, Russian Progress. Ці подкасти можна використовувати для роботи зі студентами-іноземцями від рівня А1 до рівня С1 володіння мовою. Використання цих подкастів безкоштовне. У

більшості випадків аудіозапис супроводжується перекладом на англійську та транскрипцією.

При відборі подкастових ресурсів для використання на заняттях російської мови як іноземної ми рекомендуємо дотримуватися наступного алгоритму:

1) визначитися з вибором Інтернет-ресурсу і відібрати необхідні для роботи подкасти;

2) заздалегідь прослухати та переглянути матеріал, потім відібрати конкретний подкаст, який буде використовуватися на занятті;

3) розробити комплекс вправ, націлених на формування і розвиток навичок аудіювання;

4) застосувати в практиці викладання мови вправи, рекомендовані на сайті, або використовувати власні розробки, адаптовані відповідно до рівня підготовки студентів і мети навчання, в скороченому або розширеному варіантах.

У методиці викладання іноземної мови описано три етапи роботи з аудіотекстом – передтекстовий, прослуховування, післятекстовий [2, с. 105; 3, с. 67].

Основний зміст передтекстового етапу на занятті російської мови як іноземної – зняття мовних труднощів аудіозапису (контроль розуміння найбільш важко зрозумілих речень тексту, аналіз значень окремих слів і фраз), тренувальні вправи на базі тексту, введення і первинне закріплення нових слів, тлумачення вживання в тексті лексичних одиниць і пояснення почутих граматичних особливостей побудови фрази, аудіювання ізольованих фрагментів тексту. Відбувається робота з дошкою, роздатковими матеріалами та фрагментами аудіотексту. Цьому етапу передують попередня робота з пошуку і відбору подкастів.

Післятекстовий етап роботи з аудіозаписом включає виконання наступних видів завдань:

1. Підбір нової назви тексту (або вибір з кількох запропонованих);

2. Формулювання питань, які студенти могли б задати при зустрічі одному з персонажів тексту (наприклад, інтерв'ю);
3. Передача змісту тексту російською мовою;
4. Складання продовження діалогу або монологу (наприклад, питання і відповіді, які уточнюють тему діалогу або монологу).

Такий вид роботи може стати і домашнім завданням: рекомендується запропонувати творче завдання з використанням цього ж Інтернет-ресурсу.

У ході навчання аудіювання з використанням подкастів на заняттях російської мови як іноземної рекомендується:

1. Працювати з подкастами на початку заняття.
2. Не використовувати довгі аудіозаписи. Якщо подкаст великий за обсягом, розбити його на частини.
3. Необхідно враховувати великий обсяг інформації та її емоційну забарвленість. При цьому може зростати навантаження на зоровий та слуховий аналізатори слухачів.

4. Чергувати різні методи і прийоми навчання.

Для успішного застосування аудіозаписів на заняттях російської мови як іноземної необхідно враховувати наступні фактори:

1. Актуальність теми. У процесі навчання іноземної мови необхідно вибирати теми, доступні та цікаві для студентів. Дуже важливо зацікавити студентів, мотивувати їх на вступ в дискусію з даного питання. Також можна після прослуховування подкасту запропонувати студентам зробити доповідь або написати твір на тему, яка запропонована у подкасті.

2. Частота використання аудіозаписів. Для того щоб подолати труднощі, пов'язані з розумінням мови носіїв цієї мови, необхідно, слухаючи іноземну мову, поступово скорочувати кількість текстів з перекладами та транскрипцією.

3. Різноманітність подкастів. Необхідно пам'ятати, що чим більше різних дикторів (чоловіків, жінок, дітей) буде слухати студент, що

навчається, тим легше він адаптується до індивідуальної манері промови іноземною мовою.

Таким чином, правильно організована робота з впорядкування файлів робить заняття з російської мови як іноземної процес безперервної творчості. Додаткова мотивація створюється за рахунок новизни та актуальності автентичних матеріалів, які отримані з мережі Інтернет. Підбір аудіоматеріалів передбачає обов'язкове врахування рівня підготовки групи, етапу навчання, віку та індивідуальних особливостей учнів, цілей і завдань, які поставлені на заняттях.

Питання технології роботи з подкастом, які розглянуто у нашій роботі, дозволяють зробити висновок про те, що для успішної реалізації процесу аудіювання необхідно добре знання методики використання аудіоматеріалів. Викладач, плануючи застосування Інтернет-ресурсів на тому чи іншому занятті, точно визначає не тільки дидактичні цілі, які він буде вирішувати з їх допомогою, але й наслідки застосування цих засобів, додаткову роботу зі студентами і т. п. Подкасти на заняттях російської мови як іноземної повинні бути використані тільки тоді, коли це необхідно для досягнення конкретної дидактичної мети.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Афонін С. А. Подкастинг та комп'ютерне тестування як інструмент інформатизації навчального процесу у вищій школі / С. А. Афонін // Наука і освіта. – 2009. – № 10. – С. 4-6.

2. Измайлова Л. С. Обучение аудированию как виду иноязычной речевой деятельности / Л. С. Измайлова, Л. Г. Кузьмина // Актуальные проблемы обучения иностранным языкам в школе и вузе: Курс лекций для студентов факультетов иностранных языков / Под общ. ред. А. М. Стояновского. – Воронеж: ВГУ, 1999. – С. 83-103

3. Настольная книга преподавателя иностранного языка / Е. А. Маслыко, П. К. Бабинская, А. Ф. Будько, С. И. Петрова. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 522 с.

4. Dmytriieva O. Using podcasts for teaching english (Througn the example of «English with Oleseya» radio english lessons and podcasts / O. Dmytriieva // Science and Education. – 2018. – Issue 2. – P. 161-166.

5. Naidionova A. V. Use of podcasting technology to develop students' listening skills / A. V. Naidionova, O. G. Ponomarenko // Information Technologies and Learning Tools. – 2018. – Vol 63. – № 1. – P. 177-185.